

Breus apunts sobre els pressupostos i la qüestió de confiança

per Francesc Bertran (@fbertran)

La política catalana ha tornat a viure un d'aquells episodis que la fan ser especial en tots els sentits, digna del millor dels guions que es puguin arribar a escriure. La no aprovació dels pressupostos i l'anunci per part del president Puigdemont de convocar una qüestió de confiança de cara al setembre ha comportat la demolició de l'escenari polític creat després del pacte *in extremis* entre Junts pel Sí i la CUP. Parlo de demolició i no de reinici perquè les peces ja no són les mateixes, i el context ha canviat completament. Per molt que certs elements que ja es van donar a inicis d'any es tornin a repetir (el famós "pressing CUP", els dards enverinats entre convergents i republicans, la contemplació gustosa del sector unionista, la reivindicació del sector PODEM-CSQEP demanant el protagonisme que les urnes li atorguen...), el desgast de la coalició Junts Pel Sí, de la CUP i dels cintuadans independentistes s'ha apoderat de l'ambient i marcarà l'esdevenir dels propers mesos.

Junts pel Sí i la no majoria absoluta

Des del primer moment fins ara Junts pel Sí ha aconseguit el que molts creien impossible: ser una sola veu aglutinadora de gran part dels sectors independentistes i dur a terme un full de ruta consensuat per arribar a la independència des del govern. Si bé no són menors els esforços i equilibris interns que han de fer per entendre's sobretot convergents i republicans, de cara enfora

són molt poques les fissures que s'han pogut observar durant aquests mesos de mandat (en el sentit estricto dels membres que formen part del govern). Però no n'hi ha prou. Junts pel Sí hauria d'haver guanyat la majoria absoluta per portar a terme el seu programa, i no ho va fer. Aquest és l'inici de tots els mals, culminats la passada setmana amb la no aprovació dels pressupostos.

El sector dur de la CUP torna a guanyar les votacions internes

Per què la CUP no va retirar l'esmena a la totalitat? Per què va incomplir l'acord? És senzill i complicat a la vegada. Hi ha un problema de fons: considerar a la CUP com a un partit més, amb la mateixa manera de fer que els altres i amb els mateixos objectius, centrats en guanyar cada vegada més presència parlamentària i assolir quotes de govern. Potser s'hauria d'haver tingut més present a la hora de fer la campanya del 27S, però sobretot també s'hauria d'haver tingut més en compte en tot el procés d'elaboració dels pressupostos. Els esforços de JxS centrats en fer una proposta pressupostària de marcat accent social no han sigut suficients per seduir a una mica més de la meitat de la CUP, que els ha considerat (en línies generals) autonomistes, poc ambiciosos i no consensuats.

L'ADN cupaire no entén de concessions, ni d'acords estables de màniga ampla, ni de moments històrics, ni de res més que el poder de les bases i la ideologia revolucionària d'esquerres, que amb el cap ben alt és defensada amb la contundència i la serenitat d'aquell que sap que no té res a perdre i que només apostant fort es pot guanyar. Aquesta vegada, però, potser hi havia més a perdre que d'altres, i la solidesa habitual de les bases s'ha vist visiblement esquarterada, afectada pel moment. Potser aquesta vegada hi havia més en joc que l'orgull de no pactar amb aquells que s'han fet el país a mida al llarg dels anys.

La qüestió de confiança i les posicions dels actors

Una vegada prorrogats els pressupostos i enfadats tots contra tots, Puigdemont posa deures d'estiu a totes les formacions. Convergència haurà de fer, d'una vegada per totes, la tan ansiada i necessària refundació, per veure en quina zona de l'espectre polític vol seguir movent-se els propers anys. La CUP, per la seva banda, haurà d'intentar mantenir unides les bases i fer que aquestes decideixin si és viable o no intentar un altre pacte estable amb JxS sense que tota Catalunya hagi de contenir la respiració cada vegada que s'hagi de decidir alguna cosa important que requereixi del seu posicionament. Esquerra, per la seva banda, es presenta una mica més conciliadora amb la CUP que Convergència tot i haver fet Junqueres els pressupostos no aprovats. Caldrà veure quins són els seus moviments i sobretot quina postura agafarà en cas de la no superació de la moció de confiança. Es reeditaria Junts pel Sí?

Qui també té deures a fer serà l'ANC i Òmnium de cara al proper 11 de setembre. Si no s'aconsegueix una mobilització semblant a la d'anys anteriors es pot interpretar perfectament que

s'està perdent embranzida, posant més llenya al foc de l'embolic general. Serà complicat demanar un altre esforç a catalans i catalanes després de veure que el procés va per més llarg del que es proclamava.

A tot aquest sarau cal afegir-hi un altre element que pot ser determinant de cara al futur, que és la celebració de les eleccions espanyoles el proper 26 de juny. Si el *sorpasso* de Podem i IU es confirma i poden arribar a formar govern, una proposta en ferm de referèndum acordat per part del govern espanyol pot tornar a girar la truita una altra vegada.

Ara per ara la situació torna a ser d'allò més incerta, després d'uns mesos de certa calma. Seran capaços els partits redreçar la situació i continuar amb el procés? Si és així, com ho faran? S'acabarà abans la paciència dels votants independentistes?